

Datum
2018-11-28
Vår referens
Karin Tjärnström
Planeringssekreterare
karin.tjarnstrom@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Förfrågan från grundskolenämnden om att erbjuda plats till elever i förskoleklass och grundskola inom den omsorgsverksamhet som bedrivs på kvällar och helger rörande Malmöinitiativ FSKF-2018-17527

Sammanfattning

Grundskolenämnden har bitt förskolenämnden att se över möjligheterna att erbjuda plats för elever i förskoleklass och grundskola inom den omsorgsverksamhet som förskolenämnden bedriver på kvällar och helger. Förskolenämnden har sett över möjligheterna att integrera skolbarn i den befintliga OB-verksamheten och har gjort bedömningen att det för närvarande saknas förutsättningar för att kunna göra det.

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden beslutar att meddela grundskolenämnden att det saknas förutsättningar att ta emot grundskoleelever inom den omsorgsverksamhet som förskolenämnden bedriver på kvällar och helger.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag Grundskolenämnden §129 Malmöinitiativet - OB-fritids
- G-Tjänsteskrivelse Förskolenämnden 181212 Förfrågan från grundskolenämnden om att erbjuda plats till elever i förskoleklass och grundskola inom den omsorgsverksamhet som bedrivs på kvällar och helger

Beslutsplanering

Förskolenämnden 2018-12-12

Beslutet skickas till

Grundskolenämnden

Ärendet

Grundskolenämnden har bitt förskolenämnden att se över möjligheterna att erbjuda plats för elever i förskoleklass och grundskola inom den omsorgsverksamhet som förskolenämnden bedriver på kvällar och helger.

Bakgrund

Malmö stad har beslutat att förskoleverksamhet ska kunna erbjudas under fasta ramtider dagtid, obekvämt arbetstid och för nattomsorg. Per 2018-10-24 var 329 barn med OB-behov inskrivna på någon av Malmö stads sex OB-förskolor, riktade till barn vars föräldrar arbetar obekväma arbetstider. OB-verksamhet i förskola räknas som ”annan pedagogisk verksamhet” och regleras i 25 kap skollagen. För bedrivande av OB-verksamhet ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg samt en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses.

Behovet av OB-förskolor är betydligt större i vissa delar av Malmö än i andra. En kartläggning av OB-förskolorna genomförd hösten 2017 visade att efterfrågan, i alla fall periodvis, är högre än tillgången på OB-platser. I många fall är barnen inte inskrivna på den närmsta OB-förskolan.

Integration av skolbarn utifrån ett kapacitetsperspektiv

I Malmö stad råder en geografisk obalans, vilket innebär att det i de centrala delarna av Malmö inte finns tillräckligt med förskoleplatser för de barn som bor där. Behovet av OB-verksamhet bland Malmö stads förskolebarn är stort och en OB-plats står därmed sällan tom under en längre period. Om det för tillfället råder brist på barn med OB-behov, kan OB-platserna omvandlas till vanliga förskoleplatser. Av den anledningen bedöms det för närvarande inte finnas utrymme för att kunna ta emot skolbarn i den befintliga OB-verksamheten, eftersom det alltid finns förskolebarn som är i behov av eventuella lediga platser.

Integration av skolbarn utifrån ett verksamhetsperspektiv

Den OB-verksamhet som idag bedrivs är anpassad för barn i åldern 1-5 år. Det innebär bland annat att lokaler, möbler och material är anpassat för den här åldersgruppen. Därtill har personalen utbildning och/eller erfarenhet av arbete med barn i de här åldrarna.

Det finns sedan tidigare erfarenhet i Malmö stad av att integrera skolbarn i OB-verksamhet på förskola. Under några år i slutet av 1990-talet och början på 2000-talet öppnade Östra Fäladens förskola upp för att ta emot skolbarn i den befintliga OB-verksamheten. Erfarenheten från den tiden visar att det fanns stora utmaningar med den här typen av samarbete mellan grundskola och förskola. Inom OB-verksamheten på förskolan fanns det svårigheter med att stimulera alla barn utifrån deras egna förutsättningar och behov. Det saknades lokaler och material anpassade till skolbarnen, och personalen saknade kompetens gällande arbete med äldre barn.

För att det ska vara möjligt att integrera skolbarn i den befintliga OB-verksamheten, och samtidigt upprätthålla den goda kvaliteten, krävs det rätt förutsättningar. Förskolenämnden måste säkerställa att lokaler, möbler, material samt personal med rätt kompetens finns tillgå, så att även de äldre barnen får den omsorg och den stimulans de behöver.

Därtill behöver konsekvenserna av en åldersintegrerad grupp, med ett så stort åldersspann, noggrant beaktas. Vad händer när exempelvis en ettåring, en tvååring och några tioåringar blandas? Hur säkerställs barnens känsla av trygghet och behov av kontinuitet, när de vistas i ett sammanhang där barngruppen består av barn med så olika förutsättningar och behov? För att kunna säkerställa kvaliteten, skulle det sannolikt bli nödvändigt att barngruppen delades upp utifrån ålder. Det i sin tur kräver att fler lokaler på enheterna används, samt att bemanningen ökar.

Integration av skolbarn utifrån barnets perspektiv

All verksamhet som lyder under skollagen ska ha barnets bästa som utgångspunkt (1 kap 10 § skollagen). I förarbetena till reglerna om maxtaxa, prop. 1999/2000:129, påtalas att kontinuitet är en förutsättning för att goda relationer skall kunna byggas upp mellan barn och vuxna. Att alltför ofta byta miljö kan innebära påfrestningar för barnet, som på sikt kan få negativa konsekvenser. Det är angeläget att Malmö stad har barnets perspektiv i beaktande vid organisering av OB-verksamhet. Hur påverkas ett litet barn när barngruppens sammansättning förändras? Kan det lilla barnets behov av trygghet och kontinuitet tillgodoses på ett tillfredsställande sätt i en OB-verksamhet där även skolbarn ingår i barngruppen?

Slutsats

I dagsläget gör förskolenämnden bedömningen att det inte finns utrymme till att ta emot skolbarn i den befintliga OB-verksamheten. Detta med anledning av att det råder ett högt tryck på OB-förskolorna. Saknas det tillfälligt barn med OB-behov, finns det andra förskolebarn som är i behov av platserna.

Hade situationen varit en annan, det vill säga om det hade funnits utrymme för fler barn på OB-förskolorna, hade det krävts en noggrann planering samt tillskapande av de förutsättningar som krävs för att kunna ta emot skolbarn i den befintliga OB-verksamheten i förskolan. Detta med anledning av att det är av största vikt att ett sådant samarbete inte får till följd att kvaliteten på OB-verksamheten försämras eller att barnens behov av trygghet och kontinuitet ej kan säkerställas. Att på ett tillfredsställande sätt stimulera både små och stora barn i en relativt småskalig verksamhet, vore en stor utmaning. Personalgruppen skulle behöva utökas, och personalen skulle behöva kunskap och kompetens gällande arbete med både små och stora barn. Lokalerna skulle behöva åldersanpassas, och material skulle behöva införskaffas. Slutligen, ett tätt samarbete med berörda skolor skulle vara en förutsättning för att lyckas. Dock, utifrån hur förutsättningarna ser ut idag, bedömer förskolenämnden att det i dagsläget inte finns utrymme att gå vidare med frågan.

Ansvariga

Ana Maria Deliv Avdelningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef